

Tehillim- Psalms for the Ages -Chapter 45 (Part 3)

WIT 2/17/16

Rabbi Shmuel Silber - rabbisilber@suburbanorthodox.org
www.rabbisilber.com

1. תהילים פרק מה

א למנצח על-ששנים לבני-קרח משפטיל שיר ידיקות: ב רוחש לבוי | דבר טוב אמר אני מעשי למלך
 לשוני עיט | סופר מהיר: ג יפיפית מבני אלם הוצק חן בשפטותיך על-כן ברוך אלהים לעולם: ד חגור
 חרבק על-ירק גיבור הוזך והדרך: ה והדרך צלח רלב על-דבר-אמת וענווה-צדקה ותורך נוראות
 ימינך: ו חאיך שנונים עמים תחתיך יפלו, בלבד אוביibi המלך: ז כסאך אלהים עולם ועד שבט מישר
 שבט מלכותך: ח אהבתך צדק ותשנא רשות על-כן משיחך אלהים אלהיך שמן ששון מחבריך: ט מор
 ואלהות קציאות כל-בגדתיך מן-היכלי ישן מפי שמחותך: י בנות מלכים בקרותיך נאה שחgal לימי נך
 בכתם אופיר: יא שמיעית בת וראיה והטה אנה ושכחי עמק ובית אביך: יב ויתאו המלך יפייך כי קזא
 אדרניך והשתחוידלו: יג ובת-צר במנחה פניך יחלו עשרינו עם: יד כל-כבודה בת-מלך פנימה
משבצות זהב לבושה:טו לרקמות תובל לפלך בтолות אחיך רעותיך מובאות לך: טז תובלנה
 בשמהות וגיל תבאיינה בהיכל מלך: יז תחת אבותיך יהיו בניך תשיתמו לשרים בכל-הארץ: יח אופירה
שמך בכל-דר ודר על-כן עמים יהוזך לעלם ועד:

1. For the conductor on shoshannim, of the sons of Korah, a maskil a song of loves. 2. My heart is astir with a good theme; I say, "My works are for a king; my tongue is a pen of an expert scribe." 3. You are more handsome than [other] men; charm is poured into your lips. Therefore, God blessed you forever. 4. Gird a sword on your thigh, O mighty one, your majesty and your glory. 5. And your glory is that you will pass and ride for the sake of truth and righteous humility, and it shall instruct you so that your right hand shall perform awesome things. 6. Your arrows are sharpened, nations shall fall under you, in the heart of the king's enemies. 7. Your throne, O judge, [will exist] forever and ever; the scepter of equity is the scepter of your kingdom. 8. You loved righteousness and you hated wickedness; therefore God, your God, anointed you with oil of joy from among your peers. 9. Myrrh and aloes and cassia are all your garments; more than ivory palaces, those that are Mine will cause you to rejoice. 10. The daughters of kings will visit you; the queen will stand at your right [bedecked] with golden jewelry from Ophir. 11. Hearken, daughter, and see, and incline your ear, and forget your people and your father's house. 12. And the King shall desire your beauty, for He is your Lord, and prostrate yourself to Him. 13. And the daughter of Tyre shall seek your presence with tribute, those who are the richest of the people. 14. All honor [awaits] the King's daughter who is within; her raiment is superior to settings of gold. 15. With embroidered garments, she will be brought to the King; and virgins in her train who are her companions will be brought to You. 16. They shall be brought with joy and exultation; they shall come forth into the King's palace. 17. Instead of your forefathers will be your sons; you shall appoint them as princes throughout the land. 18. I will mention Your name in every generation; therefore peoples shall thank You forever and ever.

Approach #1:

2. מלבי"ם תהילים פרק מה פסוק א

(א) למנצח, שיר זה יסודתו בני קרח לכבוד המלך והמלכה ביום חתונתו וביום שמחת לבו, עם בת מלך צור שנתגירה, ויכול להיות שתסיס בימי שלמה שלקח בת מלך צור וגירה, וע"ז קראו בשם שיר ידידות:

3. מלבי"ם תהילים פרק מה פסוק יד

(יד) כל כבודה בת מלך פנימה, ארגזו שהביא למנה הונח פנימה כל כבודה של בת מלך, כל דברים

היקרים ונכבדים הרואים לבת מלך, תכשיטין יקרים וכדומה, וגם הונח שם לבושה ממשבצות זהב, לבוש יקר הנעשה ממשבצות זהב, זה המנחה שהביאו עשרי עם:

Approach #2:

4. אלשיך על תהלים פרק מה פסוק יד
וזהו לכל כבודה בת מלך, היא כל נפש מישראל אשר אפילו ריקנים שבהם מלאים מצוות (סנהדרין לו א).

5. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף לו עמוד א
ריש לקיש אמר: מהכא – כפלח הרמוני רקתק אפיקו ריקני שב מלאין מצוות כרמוני. רבי זира אמר: מהכא – וירח את ריח בוגדיו, אל תיקרי בוגדיו אלא בוגדיו.

6. שיר השירים פרק ו פסוק ז
כפלח הרמוני רקתק מבעד לצמתה:

Your temple is like a split pomegranate from beneath your kerchief.

7. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף לו עמוד א
הנהו ברינוי דהוה בשביבותיה דרבנן, דהוה מקרב להו כי היכי דנihadru להו בתיבותא. ויהו קפדי רבנן. כי נח נפשיה דרבנן זира אמר: עד האידנא הוה חרכיא קטן שקייה דהוה בעי עLN רחמי, השתא מאן בעי עLN רחמי? הרהרו בלביהם, ועבדו תשובה.

In the neighbourhood of R. Zera there lived some lawless men. He nevertheless showed them friendship in order to lead them to repent; but the Rabbis were annoyed [at his action]. When R. Zera's soul went to rest, they said: Until now we had the burnt man with the dwarfed legs to implore Divine mercy for us; who will do so now? Thereupon they felt remorse in their hearts and repented.

8. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף י עמוד א
הנהו ברינוי דהו בשביבותיה דרבנן מאיר והוא מצערו ליה טובא, הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימוטו. אמרה ליה ברוריא דבריתהו: מי דעתך? – משום דכתיב: יתמו חטאים, מי כתיב חוטאים? חטאים כתיב! ועוד, שפיל לסייעיה דקרה: ורשעים עוד איןם, כיון דיתמו חטאים – ורשעים עוד איןם? אלא, בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה – ורשעים עוד איןם. בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה.

9. מהרש"א חידושי אגדות מסכת ברכות דף י עמוד א
... ויש לעיין בהז דודאי באדם המבקש רחמים על עצמו להחזירו בתשובה ניחא דאע"ג דהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים הרי אמרו (מכות י) בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו והרוצה לטהר מסיעין לו (יומא לט): וזה המבקש רחמים על עצמו להחזירו בתשובה ה"ז בכלל הרוצה לטהר כו' אבל לבקש רחמים על חברו להחזירו בתשובה קשה מה יועיל בקשתו הא אמרי' (לקמן לג) הכל בידי שמים כו' ושאנו מתפללים והחזירנו בתשובה שלימה כו' ל"ק כ"כ כיון שהוא כולל את עצמו ויש לישב וק"ל:

10. דף על הדף ברכות דף י עמוד א
והנה בתשו' מעיל צדקה (ס"י ז) נשאל באחד שיצא מן הדת ר"ל ולקח בנו הקטן עמו, ונסתפקו אם

רשיים אחרים להתפלל עליו שיחזירו השם לעבודתו יתב' ויתן בלבו לשוב בתשובה שלימה עד שלא-node אם המזיא ההוא פותח פתח או הרהור תשובה בלבו או לא. והשיב ע"ז תשובה ארוכה, ובתוך דבריו הביא את דברי המהרש"א המיסים בישון: ויש לישיב, וכותב: וניל בישובו, כי ודאי (כמו) שכתבנו, דלפעמים הקדוש ברוך הוא מטה הלבבות לאיזה סיבה שיעלה ברצונו, א"כ כאן هي מקום להתפלל עלייהו לדהדרי בתשובה כי היכי דלא לעריני, ובזה יש מקום לתפלתו של ר"מ וכו', יעוז' שעוד בזה ...

11. ליקוטי מוהר"ן תורה רבב ד"ה דעת כי

א. דעת כי צריך לדzon את כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעת אינו רשע, ועל ידי זה שמצוין בו מעט טוב, ודין אותו לכף זכות, עי"ז מעלה אותו באמת לכף זכות, ויכול להשיבו בתשובה, וזה בח"י (תהלים לו) ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו הינו שהפסוק מזהיר לדzon את הכל לכף זכות, ואף על פי שהוא רשע גמור, אעפ"כ צריך אתה לחפש ולבקש למזוין בו מעט טוב שם אין רשע וזה ועוד מעט ואין רשע, צריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב שיש בו עדיין, שם אין רשע, כי אף על פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדיין, כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו, ועי"ז שאתה מוצא בו עוד מעט טוב שם אין רשע, ואתה דין אותו לכף זכות, עי"ז אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות, עד שישוב בתשובה עי"ז, וזה ועוד מעט ואין רשע, עי"ז שמצוין בהרשע עוד מעט טוב, שם אין רשע, עי"ז והתבוננת על מקומו ואיננו הינו כשתתבונן ותסתכל על מקומו ומדריגתו, ואיננו שם על מקומו הראשון, כי עי"ז שמצוין בו עוד מעט טוב, איזה נקודה טוביה, ודנין אותו לכף זכות, עי"ז מוציאין אותו באמת מכח חובה לכף זכות. וזה והתבוננת על מקומו ואיננו כנ"ל, והב:

ב. וכן צריך האדם למצוא גם בעצמו, כי זה ידוע שאתה צריך האדם ליזהר מעד להיות בשמהה תמיד, ולהרחיק העצבות מעד מעד (כਮבוואר אצלינו כמה פעמים) ואפי' כשמתחילה להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הבעל לדבר להיפלו על ידי זה בעצבות וمرة שחורה ח"ו, אעפ"כ אסור לו ליפול מזה, רק צריך לחפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב, כי אין אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב,

ג. ואף שכשמתחיל להסתכל באוטו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא ג"כ מלא פצעים ואין בו מותם, הינו שרוואה שגם המצוה והדבר שבקדושה שזכה לעשות, הוא ג"כ מלא פניו ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עכ"ז איך אפשר שלא יהיה באוטה המצוה והדבר שבקדושה איזה מעט טוב, כי עכ"פ איך שהוא, עכ"פ היה איזה נקודה טוביה בהמצוה והדבר טוב שעשה, כי צריך האדם לחפש ולבקש למצוא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמהה כנ"ל, ועל ידי זה שמחפש ומוצא בעצמו עדיין מעט טוב. עי"ז הוא יוצא באמת מכף חובה לכף זכות ויכול לשוב בתשובה, בבחינות ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו כנ"ל, הינו כמו שאתה צריך לדzon את הרשעים ולמצוא בהם איזה נקודות טובות. ועי"ז מוציאין אותם באמת מכף חובה לכף זכות, בבח"י ועוד מעט וכו' והתבוננת וכו' כנ"ל, כמו כן הוא אצל האדם בעצמו, צריך לדzon א"ע לכף זכות, ולמצוא בעצמו איזה נקודה טוביה עדיין, כדי לחזק א"ע שלא יפול לגמרי ח"ו, רק אדרבא יהיה א"ע, ויש מה את נפשו במעט הטוב שמצוין בעצמו, דהיינו מה שזכה לעשות מימיו איזה מצוה או איזה דבר טוב, כמו כן צריך לחפש עוד איזה דבר טוב, ואף גם אותו הדבר הטוב הוא ג"כ מעורב בפסולת הרבה, עכ"ז יוציא משם ג"כ איזה נקודה טוביה

12. משנה מסכת אבות פרק א משנה ו

يهושע בן פרחיה ונתאי הארబלי קבלו מהם יהושע בן פרחיה אומר עשה לך رب וקנה לך חבר והוא דין את כל האדם לכף זכות:

13. פירוש רש"י על אבות פרק א משנה ו

והו דין את כל האדם לכף זכות. על כל שתשמע עלייו אמר שנתכוון לטובה עד שתדע בבירור שאיןנו כן שם אתה דין כן ידונו אותך מן השמים לזכות כמו שפורסם לפ' פנין:

14. רמב"ם על משנה מסכת אבות פרק א משנה ו

והו דין את כל האדם לכף זכות – עניינו, שאם יהיה אדם שאינו ידוע לך, לא תדע האם צדיק הוא או רשע, ותראהו עושה מעשה או אומר דבר, שאם יפורה באופן מה הריחו טוב, ואם תפרשו באופן אחר הריח הוא רע – פרשו כטוב, ולא תהשוב בו רע. אבל אם היה איש ידוע שהוא צדיק, ומפורסם במעשה הטוב, ונראה לו מעשה שככל תוכנותיו יורו על היותו מעשה רע, ואין להכריע בו שהוא מעשה טוב אלא בדוחק רב מאד ובאפשרות רחוקה – צריך לפרש אותו כטוב, הוαιיל ויש צד אפשרות להיותו טוב, ואין מותר לחושדו, ועל זה יאמרו: "כל החושד לשרים לוכה בגופו". וכן אם היה רשע ונתקרטמו מעשייו, ולאחר כך ראיינוهو עושה מעשה שרירותיו כולן מורות שהוא טוב, וכו' צד אפשרות רחוקה מאר לרע – צריך להשמר ממנו, ולא להאמין בו טוב, הוαιיל ויש בו אפשרות לרע, אמר: +משל לי כו, כה+ "כי יחנן קולו אל תאמן בו, כי שבע תועבות בלבבו". ואם היה בלתי ידוע, ומהעsha נוטה אל אחד משני הקצויות – צריך בדרך המעליה שידין לכף זכות, איזה שניי הקצויות שתהיה.